

Vergaderjaar 2011–2012

33 090 XVI

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en
Sport (XVI) voor het jaar 2011 (wijziging
samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten, die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2011 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Tevens wordt in onderdeel B een actueel beeld gegeven van de uitgaven onder het Budgettair Kader Zorg (BKZ) en van de financiering van de zorgsector in het jaar 2011.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. I. Schippers

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

De mutaties in deze suppletoire begroting bestaan uit herschikkingen binnen de begrotingsuitgaven of binnen de premie-uitgaven, uit overboekingen van en naar andere begrotingshoofdstukken, uit financieringsverschuivingen tussen premiemiddelen en begrotingsmiddelen en uit middelen die generaal aan de VWS-begroting zijn toegevoegd, dan wel middelen die generaal vrijvallen.

De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de Najaarsnota 2011, die de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt.

Om de leesbaarheid van de toelichting op de beleidsartikelen te bevorderen zijn de volgende uitgangspunten toegepast:

1. Naast de beleidsmatig relevante mutaties worden de mutaties toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag voor de programma-uitgaven op doelstellingsniveau hoger is dan 3% van de vastgestelde begroting of groter dan € 3 miljoen.
2. De apparaatsuitgaven in de beleidsartikelen zijn in relatie tot de beleidsuitgaven gering van omvang. Daarom worden alleen verschillen die groter zijn dan 10% van de vastgestelde begroting toegelicht.
3. Mutaties die afzonderlijk lager zijn dan deze normen en/of die betrekking hebben op interne verrekeningen binnen de administratie van VWS, staan gesaldeerd toegelicht met de algemene tekst «Overige mutaties». Hierdoor kan dat saldo op de post «overige mutaties» uiteindelijk hoger zijn dan de bovengenoemde criteria.
4. Voor wat betreft de verplichtingenmutaties wordt per artikel enkel het saldo weergegeven;

Voor wat betreft de premie-uitgaven en -ontvangsten worden in principe alleen mutaties die groter zijn dan € 10 miljoen toegelicht. In enkele gevallen is om beleidsmatige redenen van deze regel afgeweken en zijn ook kleinere mutaties toegelicht.

In paragraaf 2 wordt het beleid met betrekking tot de begrotingsuitgaven en ontvangsten toegelicht.

In paragraaf 3 wordt de artikelsgewijze toelichting van de begrotingsmutaties weergegeven.

Paragraaf 4 bevat het beleid met betrekking tot de premie-uitgaven en de wijzigingen daarvan.

2. HET BELEID MET BETREKKING TOT DE BEGROTINGSUITGAVEN EN -ONTVANGSTEN

In paragraaf 2.1 worden de onderwerpen vermeld waarvoor deze begrotingswet de wettelijke basis vormt.

2.1. Wettelijke basis

In deze paragraaf worden de onderwerpen vermeld waarvoor deze begrotingswet de wettelijke basis vormt. Dit betreft:

Artikel 42

Aan de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zal een bijdrage van € 58 000,- worden verstrekt voor de verspreiding van het Rapport Priority Medical Devices in het Franse, Russische en Spaanse taalgebied. Dit rapport is door de WHO in samenwerking met Nederland tot stand

gebracht. In het rapport worden tekortkomingen en onvolkomenheden in de beschikbaarheid van Medische Hulpmiddelen op diagnostisch, therapeutisch en ondersteunend terrein zichtbaar gemaakt, die de aandacht behoeven van beleidsmakers en industrie.

3. TOELICHTING VAN DE BEGROTINGSMUTATIES

Beleidsartikel 41 Volksgezondheid

41.1 Algemene doelstelling

Een goede volksgezondheid, waarbij mensen gezond leven en zo min mogelijk bloot staan aan bedreigingen van hun gezondheid.

41.2 Budgettaire gevolgen van beleid Najaarsnota

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	679 233	644 926	- 31 923	613 003
Uitgaven	686 827	680 162	- 39 033	641 129
Programma-uitgaven	677 747	671 082	- 38 975	632 107
1. Meer mensen kiezen voor een gezonde leefstijl.	41 786	39 786	- 782	39 004
2. Het voorkomen van gezondheidsschade door onveilig voedsel en onveilige producten.	73 521	72 903	- 2 273	70 630
3. De vermijdbare ziektelast neemt af door een goede bescherming tegen infectieziekten en chronische ziekten.	343 407	343 187	- 41 120	302 067
4. Er is een doelmatig systeem van openbare gezondheidszorgvoorzieningen dat bijdraagt aan een betere volksgezondheid.	202 353	198 337	4 916	203 253
5. Het bevorderen van ethisch verantwoord handelen in de gezondheidszorg en bij het medisch wetenschappelijk onderzoek.	16 680	16 869	284	17 153
Apparaatsuitgaven	9 080	9 080	- 58	9 022
Ontvangsten	10 837	11 110	0	11 110

¹ Incidentele suppletoire begroting departementale herindeling.

41.3 Financiële toelichting

Programma-uitgaven

Er zijn vijf operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. Meer mensen kiezen voor een gezonde leefstijl;
2. Het voorkomen van gezondheidsschade door onveilig voedsel en onveilige producten;
3. De vermijdbare ziektelast neemt af door een goede bescherming tegen infectieziekten en chronische ziekten;
4. Er is een doelmatig systeem van openbare gezondheidszorgvoorzieningen dat bijdraagt aan een betere volksgezondheid;
5. Het bevorderen van ethisch verantwoord handelen in de gezondheidszorg en bij het medisch wetenschappelijk onderzoek.

1. Meer mensen kiezen voor een gezonde leefstijl

Stand suppletoire begroting VJN	39 786
Mutaties suppletoire begroting NJN:	
1. Overige mutaties	- 782

2. Het voorkomen van gezondheidsschade door onveilig voedsel en onveilige producten

Stand suppletoire begroting VJN	72 903
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Bijdrage nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA). In verband met de reorganisatie van de nVWA wordt er een voorziening getroffen. Deze wordt in de komende jaren aangewend voor de kosten van herplaatsingskandidaten, het uitbetalen van WW aan tijdelijk aangestelde ambtenaren, alsmede voor de kosten van sociaal flankerend beleid. VWS draagt in 2011 eenmalig € 10 miljoen bij aan de oplossing van de problematiek door middel van een overboeking naar het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I). De resterende problematiek wordt door het ministerie van EL&I gefinancierd.	10 000
2. Overboeking naar het ministerie van EL&I (zie 1.).	- 10 000
3. Overige mutaties	- 2 273
Stand suppletoire begroting NJN	70 630

3. De vermijdbare ziektelast neemt af door een goede bescherming tegen infectieziekten en chronische ziekten

Stand suppletoire begroting VJN	343 187
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking naar artikel 45 OD 1 ter dekking van de loonbijstelling 2011 van de Brede Doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin.	- 3 003
2. De onderuitputting op deze doelstelling is grotendeels toe te schrijven aan vrijval van middelen op verschillende onderwerpen. Op de eerste plaats is onlangs gebleken dat het niet nodig is om nog dit jaar vaccins aan te schaffen voor de HPV-campagne (€ 6 miljoen). Er zijn nog voldoende vaccins beschikbaar. Daarnaast is gebleken dat de voorraad antivirale middelen langer houdbaar is dan verwacht en dus is vervanging niet noodzakelijk (€ 9,3 miljoen). Ook voor het Respiratoir Syncytiaal Virus (RSV) project zijn de uitgaven lager uitgevallen (€ 2 miljoen). Het restant is toe te schrijven aan diverse kleine mutaties.	- 29 279
3. Overboeking naar artikel 98 (apparaat) in verband met dekking knelpunten Nederlands Vaccin Instituut (NVI). Ter voorbereiding op de privatisering treden er frictiekosten op. De betaling van deze kosten wordt door de eigenaar gedaan. Vandaar dat er een overboeking naar artikel 98 plaatsvindt.	- 9 300
4. Overige mutaties	462
Stand suppletoire begroting NJN	302 067

4. Er is een doelmatig systeem van openbare gezondheidszorgvoorzieningen dat bijdraagt aan een betere volksgezondheid

Stand suppletoire begroting VJN	198 337
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. De landelijke nota Gezondheidsbeleid is later gepubliceerd dan verwacht. De hiermee gepaard gaande activiteiten konden dus ook pas later van start gaan en daardoor is een deel van de middelen vrijgevallen (€ 1,1 miljoen). Voorts zijn de middelen vrijgevallen die gereserveerd waren voor het opvangen van rampen en crises (€ 1,9 miljoen).	- 3 000
2. Loonbijstelling tranche 2011, kader Rijksbegroting in enge zin.	1 972
3. Overboeking van 42 OD 2. Betreft uitvoering van activiteiten voor het programma Goed Gebruik Geneesmiddelen door ZonMw in 2011 alsmede een onderzoeksproject inzake de effecten en doelmatige toepassing van TNF-alfaremmers bij reumatische artritis.	1 575
4. Overige mutaties	4 369

5. Het bevorderen van ethisch verantwoord handelen in de gezondheidszorg en bij het medisch wetenschappelijk onderzoek

Stand suppletoire begroting VJN	16 869
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. De uitgaven voor de verbetering van de abortushulpverlening zijn lager dan geraamd (€ 495 000). Voorts waren de uitgaven voor projecten op het terrein van de medische ethiek lager dan verwacht.	- 754
2. Van het CVZ is de afrekening 2010 ontvangen van de Rijksbijdrage Zwangerschapsafbreking. Hieruit volgt dat er een bedrag van € 1 396 000 moet worden nabetaald, terwijl een bedrag van € 642 000 was geraamd.	754
3. Loonbijstelling tranche 2011, kader Niet tot een ijklijn behorend (abortus-klinieken).	116
4. Prijsbijstelling tranche 2011, kader Niet tot een ijklijn behorend (abortus-klinieken).	126
5. Overige mutaties	42
Stand suppletoire begroting NJN	17 153

Apparaatsuitgaven

Stand suppletoire begroting VJN	9 080
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Verschillende posten op het gebied van personele en materiële uitgaven	- 58
Stand suppletoire begroting NJN	9 022

Ontvangsten

Stand suppletoire begroting VJN	11 110
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
Geen mutaties.	0
Stand suppletoire begroting NJN	11 110

Beleidsartikel 42 Gezondheidszorg

42.1 Algemene doelstelling

Een goed werkend en innoverend zorgstelsel, gericht op een optimale combinatie van kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid voor de burger.

42.2 Budgettaire gevolgen van beleid Najaarsnota

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	8 351 559	8 595 792	- 199 778	8 396 014
Uitgaven	8 406 865	8 660 177	- 203 796	8 456 381
Programma-uitgaven	8 398 774	8 652 086	- 204 661	8 447 425
1. De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt	1 620	2 909	76	2 985

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
2. Zorgaanbieders worden gestimuleerd om het door de burger gewenste zorgaanbod te realiseren	1 351 313	1 454 121	– 73 716	1 380 405
3. Zorgverzekeraars bieden alle burgers een betaalbaar verzekerd pakket van noodzakelijke zorg aan	7 019 369	7 147 671	– 139 509	7 008 162
4. De burgers van Caribisch Nederland kunnen gebruik maken van voorzieningen voor zorg, jeugd en welzijn.	26 472	47 385	8 488	55 873
Apparaatsuitgaven	8 091	8 091	865	8 956
Ontvangsten	73 226	93 385	16 291	109 676

¹ Incidentele suppletoire begroting departementale herindeling.

42.3 Financiële toelichting

Programma-uitgaven

Er zijn vier operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt;
2. Zorgaanbieders worden gestimuleerd om het door de burger gewenste zorgaanbod te realiseren;
3. Zorgverzekeraar bieden alle burgers een betaalbaar verzekerd pakket van noodzakelijke zorg aan;
4. De burgers van Caribisch Nederland kunnen gebruik maken van voorzieningen voor zorg, jeugd en welzijn.

1. De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt

Stand suppletoire begroting VJN	2 909
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking van artikel 98 (apparaat IGZ). Betreft het project «Realiseren indicatoren zichtbare zorg eerstelijns verloskunde».	127
2. Overboeking naar artikel 98 (apparaat IGZ). Betreft correctie op de subsidiebijdrage aan het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF) in het kader van de ontwikkeling van kwaliteitsindicatoren.	– 65
3. Overige mutaties	14
Stand suppletoire begroting NJN	2 985

2. Zorgaanbieders worden gestimuleerd om het door de burger gewenste zorgaanbod te realiseren

Stand suppletoire begroting VJN	1 454 121
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Loonbijstelling tranche 2011, kader Rijksbegroting in enge zin.	4 074
2. Loon- en prijsbijstelling tranche 2011, kader BKZ, voor het Opleidingsfonds. Deze staan in eerste instantie gereserveerd op nominaal en onvoorzien en worden nu toebedeeld aan de sectoren.	16 105
3. Nominale bijstellingen tranche 2011, kader BKZ voor het Fonds Ziekenhuisopleidingen.	3 104
4. Overboeking naar artikel 43 OD 3. Hiermee wordt bewerkstelligd dat alle middelen ten behoeve van het Stagefonds onder één budget worden samengebracht.	– 22 875

5. Betreft onderuitputting op verschillende onderwerpen, waaronder uitgaven voor experimenten bij geboortezorg, de start van het kwaliteitsinstituut en lagere uitgaven in het kader van de voorbereiding van de wet verplichte ggz. Tevens betreft het vrijval van incidentele innovatiemiddelen uit de maatschappelijke investeringsagenda. De middelen zouden oorspronkelijk worden ingezet voor het Zorginnovatieplatform, maar zijn daarvoor niet meer nodig.	– 35 919
6. In 2011 is voor het Opleidingsfonds minder budget nodig dan geraamd, omdat de aanvragen zijn achtergebleven bij de capaciteit waarvoor budget beschikbaar was.	– 16 500
7. Op het ICT budget resulteert in 2011 een onderuitputting van € 8 miljoen. Het betreft hierbij onderuitputting als gevolg van het uitstellen van de communicatiecampagne over het stopzetten elektronisch patiëntendossier (EPD) en niet benodigde begrotingsmiddelen voor de afbouwvoorziening van het Nictiz.	– 8 000
8. Overboeking naar 41 OD 4. Betreft uitvoering van activiteiten voor het programma Goed Gebruik Geneesmiddelen door ZonMw in 2011 alsmede een onderzoeksproject inzake de effecten en doelmatige toepassing van TNF-alfaremmers bij reumatische artritis.	– 1 575
9. De uitgaven voor de zorgkosten van illegalen en andere onverzekerbare vreemdelingen vallen lager uit dan geraamd.	– 10 400
10. Overige mutaties	– 1 730
Stand suppletoire begroting NJN	1 380 405

3. Zorgverzekeraar bieden alle burgers een betaalbaar verzekerd pakket van noodzakelijke zorg aan

Stand suppletoire begroting VJN	7 147 671
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Bijstelling van de uitgavenraming zorgtoeslag naar aanleiding van actuele ramingen van het CPB (de MEV).	– 129 017
2. Overboeking naar artikel 98 OD 1 ten behoeve van de uitvoeringskosten van het CVZ. Het betreft uitgaven in het kader van EESSI (elektronische uitwisseling van sociale zekerheidsgegevens), uitvoeringskosten in het kader van de aanpak van onverzekerden en wanbetalers en wegwerken achterstanden verbindingorgaan (buitenland).	– 4 357
3. Dit betreft onderuitputting die in het kader van de aanpak van wanbetalers en onverzekerden Zvw optreedt.	– 5 700
4. Dit betreft onderuitputting in het kader van de implementatie van de Wet Ambulancezorg (Waz) en onderuitputting in de uitgaven samenhangend met de overgang op prestatiebekostiging in de geestelijke gezondheidszorg.	– 366
5. Overige mutaties	– 69
Stand suppletoire begroting NJN	7 008 162

4. De burgers van Caribisch Nederland kunnen gebruik maken van voorzieningen voor zorg, jeugd en welzijn

Stand suppletoire begroting VJN	47 385
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Loonbijstelling tranche 2011, kader BKZ, voor Caribisch Nederland.	77
2. De uitgaven voor de jeugdzorg in Caribisch Nederland (kader Rijksbegroting in enge zin) zijn lager dan geraamd, doordat voornemens dit jaar niet meer in verplichtingen konden worden omgezet.	– 2 000
3. Vanaf 1 januari 2011 is de Zvw BES in werking getreden en is ook het Zorgverzekeringskantoor operationeel. Op basis van declaraties van het Zorgverzekeringskantoor moet worden geconcludeerd dat de raming van de zorguitgaven naar boven moet worden bijgesteld.	10 000
4. Overige mutaties	411
Stand suppletoire begroting NJN	55 873

Apparaatsuitgaven

Stand suppletoire begroting VJN	8 091
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Verschillende posten op het gebied van personele en materiële uitgaven	865
Stand suppletoire begroting NJN	8 956

Ontvangsten

Stand suppletoire begroting VJN	93 385
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Hogere opbrengsten in het kader van de aanpak van wanbetalers en onverzekerden.	24 900
2. De terugontvangsten bij het Opleidingsfonds uit hoofde van vaststelling van subsidies voor de zogenaamde eerste en tweede tranche die in eerdere jaren zijn verleend, zijn lager dan eerder geraamd.	– 10 000
3. Overige mutaties	1 391
Stand suppletoire begroting NJN	109 676

Beleidsartikel 43 Langdurige zorg

43.1 Algemene doelstelling

Zorgen dat voor mensen met een langdurige of chronische aandoening van lichamelijke, verstandelijke of psychische aard zorg van goede kwaliteit beschikbaar is en dat deze zorg tegen voor de samenleving aanvaardbare maatschappelijke kosten wordt geleverd.

43.2 Budgettaire gevolgen van beleid Najaarsnota

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	6 124 234	6 294 257	99 640	6 393 897
Uitgaven	6 156 922	6 303 566	99 645	6 403 211
Programma-uitgaven	6 153 477	6 299 145	98 191	6 397 336
1. De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt	65 168	57 398	– 214	57 184
2. Voor iedere cliënt is de noodzakelijke zorg beschikbaar	130 249	150 603	– 1 143	149 460
3. De zorg is effectief en veilig en wordt door de cliënt positief ervaren (kwalitatief goede zorg)	126 708	134 041	1 722	135 763
4. De kosten van de zorg zijn maatschappelijk aanvaardbaar	5 831 352	5 957 103	97 826	6 054 929
Apparaatsuitgaven	3 445	4 421	1 454	5 875
Ontvangsten	0	0	86	86

¹ Incidentele suppletoire begroting departementale herindeling.

43.3 Financiële toelichting

Programma-uitgaven

Er zijn vier operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt;
2. Voor iedere cliënt is de noodzakelijke zorg beschikbaar;

3. De zorg is effectief en veilig en wordt door de cliënt positief ervaren (kwalitatief goed zorg);
4. De kosten van de zorg zijn maatschappelijk aanvaardbaar.

1. De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt

Stand suppletoire begroting VJN	57 398
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overige mutaties	– 214
Stand suppletoire begroting NJN	57 184

2. Voor iedere cliënt is de noodzakelijke zorg beschikbaar

Stand suppletoire begroting VJN	150 603
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking naar artikel 43 (apparaat). Het betreft uitvoeringskosten van het project Regelhulp.	– 678
2. Overige mutaties	– 465
Stand suppletoire begroting NJN	149 460

3. De zorg is effectief en veilig en wordt door de cliënt positief ervaren (kwalitatief goede zorg)

Stand suppletoire begroting VJN	134 041
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking van artikel 42 OD 2. Hiermee wordt bewerkstelligd dat alle middelen ten behoeve van het Stagefonds onder één budget worden samengebracht.	22 875
2. Deze bijstelling vindt vooral plaats door vertraging in het programma «In voor zorg». Het restant van de mutatie is het gevolg van vertraging in de uitvoering van het programma «Kwaliteitsverbetering palliatieve zorg» (€ 2,8 miljoen). Daarnaast doet zich in 2011 een meevaller voor bij de uitvoering van plannen uit het Regeerakkoord.	– 21 853
3. Overige mutaties	700
Stand suppletoire begroting NJN	135 763

4. De kosten van de zorg zijn maatschappelijk aanvaardbaar

Stand suppletoire begroting VJN	5 957 103
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Bijstelling van de uitgavenraming BIKK naar aanleiding van de actuele ramingen van het CPB (de MEV)	– 19 100
2. Prijsbijstelling tranche 2011, kader BKZ, ten behoeve van de algemene tegemoetkomingen in het kader van de Wtcg.	11 512
3. De uitgaven van het CAK in het kader van de uitvoering van de Wtcg vallen hoger uit dan eerder geraamd.	5 400
4. Op het dossier Tegemoetkoming Specifieke Zorgkosten (TSZ) is sprake van € 16 miljoen onderuitputting.	– 16 000
5. Bij de uitgaven in het kader van de Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven (TBU) is sprake van een tegenvaller van € 76 miljoen.	76 000
6. Bij de uitgaven Wtcg is sprake van een tegenvaller. In de eerste plaats is het aantal rechthebbenden op een Wtcg-tegemoetkoming over 2009 hoger dan eerder geraamd. Daarnaast is bij het CAK op basis van het zorggebruik in 2010 een raming opgesteld van het aantal rechthebbenden op een Wtcg-tegemoetkoming 2010 en de daarmee samenhangende uitgaven. Daarbij is rekening gehouden met een deel dat pas in 2012 tot uitbetaling zal komen.	40 000

7. Overige mutaties	14
Stand suppletoire begroting NJN	6 054 929

Apparaatsuitgaven

Stand suppletoire begroting VJN	4 421
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking van artikel 43 OD 2. Het betreft uitvoeringskosten van het project Regelhulp.	678
2. Er heeft bij VWS in 2011 een herijking van het apparaatskostenbudget plaatsgevonden. Middels de herijking ontstaat een realistisch basis voor de apparaatskosten, waarop beter gestuurd kan worden.	779
3. Overige mutaties	- 3
Stand suppletoire begroting NJN	5 875

Ontvangsten

Stand suppletoire begroting VJN	0
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overige mutaties	86
Stand suppletoire begroting NJN	86

Beleidsartikel 44 Maatschappelijke ondersteuning

44.1 Algemene doelstelling

Alle burgers participeren in de samenleving.

44.2 Budgettaire gevolgen van beleid Najaarsnota

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	106 018	114 163	882	115 045
Uitgaven	186 061	194 206	882	195 088
Programma-uitgaven	182 540	190 685	116	190 801
1. Burgers worden gestimuleerd actief te participeren in maatschappelijke verbanden	19 230	29 566	- 9 444	20 122
2. Burgers bieden anderen vrijwillige ondersteuning en kunnen gebruik maken van (organisaties van) vrijwillige ondersteuning	78 336	78 336	17 037	95 373
3. Burgers met beperkingen kunnen gebruik maken van (algemene) voorzieningen en professionele ondersteuning	65 965	62 309	6 628	68 937
4. Burgers met (psycho)sociale problemen kunnen gebruik maken van tijdelijke ondersteuning	19 009	20 474	- 14 105	6 369
Apparaatsuitgaven	3 521	3 521	766	4 287
Ontvangsten	0	0	38	38

¹ Incidentele suppletoire begroting departementale herindeling.

44.3 Financiële toelichting

Programma-uitgaven

Er zijn vier operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. Burgers worden gestimuleerd actief te participeren in maatschappelijke verbanden;
2. Burgers bieden anderen vrijwillige ondersteuning en kunnen gebruik maken van (organisaties van) vrijwillige ondersteuning;
3. Burgers met beperkingen kunnen gebruik maken van (algemene) voorzieningen en professionele ondersteuning;
4. Burgers met (psycho)sociale problemen kunnen gebruik maken van tijdelijke ondersteuning.

1. Burgers worden gestimuleerd actief te participeren in maatschappelijke verbanden

Stand suppletoire begroting VJN	29 566
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Dit betreft een kasschuif transitiekosten decentralisatie begeleiding van 2011 naar 2012.	– 5 000
2. Overboeking naar artikel 98 OD 3. Via de verzameluitkering is een bijdrage verstrekt aan het project collectieve voorzieningen van de gemeente Helmond.	– 250
3. Overboeking naar artikel 98 (apparaat SCP en RMO). Betreft evaluatie van de Wmo door het SCP.	– 819
4. Diverse (beleids)voornemens waarvan de kosten in 2011 lager zijn dan verwacht of niet in 2011 tot besteding komen.	– 3 600
5. Overige mutaties	225
Stand suppletoire begroting NJN	20 122

2. Burgers bieden anderen vrijwillige ondersteuning en kunnen gebruik maken van (organisaties van) vrijwillige ondersteuning

Stand suppletoire begroting VJN	78 336
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking van artikel 44 OD 4 voor de dekking van de uitgaven deskundigheidsbevordering vrijwilligers.	1 500
2. Overboeking naar artikel 98 (apparaat SCP en RMO). Betreft het onderzoek jonge mantelzorgers door het SCP.	– 21
3. Deze mutatie betreft extra middelen voor het mantelzorgcompliment. Het beroep op deze regeling is in 2011 groter dan verwacht.	15 250
4. Overige mutaties	308
Stand suppletoire begroting NJN	95 373

3. Burgers met beperkingen kunnen gebruik maken van (algemene) voorzieningen en professionele ondersteuning

Stand suppletoire begroting VJN	62 309
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. De kosten van Valys vallen in 2011 hoger uit dan eerder geraamd. Het budget is daarom bijgesteld. Voor 2012 en verder is besloten om de overschrijding tegen te gaan door verlaging van het persoonlijk kilometerbudget. Voor 2011 is een dergelijke ingreep niet meer mogelijk.	8 000
2. Overige mutaties	– 1 372
Stand suppletoire begroting NJN	68 937

4. Burgers met (psycho)sociale problemen kunnen gebruik maken van tijdelijke ondersteuning

Stand suppletoire begroting VJN	20 474
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking naar artikel 44 OD 2. Dit betreft een overboeking in verband met dekking van de uitgaven deskundigheidsbevordering vrijwilligers.	– 1 500
2. Overboeking naar het Gemeentefonds. Dit betreft een eenmalige overboeking naar de decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang om de centrumgemeenten op lokaal en regionaal niveau een extra impuls te geven voor de aanpak van ouderenmishandeling.	– 5 000
3. Diverse (restant)voornemens zijn dit jaar niet tot besteding gekomen. Het merendeel betreft het niet inzetten van gereserveerde middelen voor (capaciteit van) vrouwenopvang als gevolg van vertraging in de besluitvorming.	– 7 500
4. Overige mutaties	– 105
Stand suppletoire begroting NJN	6 369

Apparaatsuitgaven

Stand suppletoire begroting VJN	3 521
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Er heeft bij VWS in 2011 een herijking van het apparaatskostenbudget plaatsgevonden. Middels de herijking ontstaat een realistischer basis voor de apparaatskosten, waarop beter gestuurd kan worden.	736
2. Overige mutaties	30
Stand suppletoire begroting NJN	4 287

Ontvangsten

Stand suppletoire begroting VJN	0
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overige mutaties	38
Stand suppletoire begroting NJN	38

Beleidsartikel 45 Jeugdzorg

45.1 Algemene doelstelling

Kinderen in Nederland groeien gezond en veilig op, ontwikkelen hun talenten en doen mee aan de samenleving.

45.2 Budgettaire gevolgen van beleid Najaarsnota

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	1 486 589	1 489 113	32 063	1 521 176
Uitgaven	1 847 281	1 846 185	32 063	1 878 248
Programma-uitgaven	1 841 978	1 840 807	32 040	1 872 847
1. Kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen laagdrempelige ondersteuning bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen	391 813	392 385	7 318	399 703

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
2. Kinderen hebben een gezonde leefstijl en zijn actief en positief betrokken bij hun leefomgeving	13 131	12 179	– 202	11 977
3. Kinderen met ernstige opgroei- en opvoedproblemen en hun ouders/verzorgers krijgen op tijd effectieve hulp bij een zorgaanbieder	1 437 034	1 436 243	24 924	1 461 167
Apparaatsuitgaven	5 303	5 378	23	5 401
Ontvangsten	4 580	4 580	13 170	17 750

¹ Incidentele suppletoire begroting departementale herindeling.

45.3 Financiële toelichting

Programma-uitgaven

Er zijn drie operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. Kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen laagdrempelige ondersteuning bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen;
2. Kinderen hebben een gezonde leefstijl en zijn actief en positief betrokken bij hun leefomgeving;
3. Kinderen met ernstige opgroei- en opvoedproblemen en hun ouders/verzorgers krijgen op tijd effectieve hulp bij een zorgaanbieder.

1. Kinderen en hun ouders/verzorgers krijgen laagdrempelige ondersteuning bij het opgroeien, opvoeden en verzorgen

Stand suppletoire begroting VJN	392 385
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Loonbijstelling tranche 2011, kader Rijksbegroting in enge zin.	4 264
2. Overboeking van artikel 41 OD 3 ter dekking van de loonbijstelling 2011 van de Brede Doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin.	3 003
3. Overboeking naar artikel 98 OD 3. Via de verzameluitkering is een bijdrage verstrekt aan de projecten monitoronderzoek intersectorale zorg van de provincies Limburg en Friesland en de gemeente Enschede.	– 90
4. Overige mutaties	141
Stand suppletoire begroting NJN	399 703

2. Kinderen hebben een gezonde leefstijl en zijn actief en positief betrokken bij hun leefomgeving

Stand suppletoire begroting VJN	12 179
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking naar het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in verband met de verlenging van de pilot Wijkschool in Rotterdam.	– 1 250
2. Overige mutaties	1 048
Stand suppletoire begroting NJN	11 977

3. Kinderen met ernstige opgroei- en opvoedproblemen en hun ouders/verzorgers krijgen op tijd effectieve hulp bij een zorgaanbieder

Stand suppletoire begroting VJN	1 436 243
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Loonbijstelling tranche 2011, kader Rijksbegroting in enge zin.	15 635
2. Overboeking naar het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in verband met de vergoeding van onderwijskosten van Jeugdzorg ^{plus} -instellingen.	- 3 600
3. Overboeking van het ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst Justitiële Inrichtingen, in verband met een vergoeding van de onkosten van Jeugdzorg ^{plus} -instellingen.	4 708
4. Desaldering betreffende vergoeding overname jeugdzorg ^{plus} - instelling Avenir van het ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst Justitiële Inrichtingen.	9 500
5. Overige mutaties	- 1 319
Stand suppletoire begroting NJN	1 461 167

Apparaatsuitgaven

Stand suppletoire begroting VJN	5 378
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Verschillende posten op het gebied van personele en materiële uitgaven	23
Stand suppletoire begroting NJN	5 401

Ontvangsten

Stand suppletoire begroting VJN	4 580
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Desaldering betreffende vergoeding overname jeugdzorg ^{plus} - instelling Avenir van het ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst Justitiële Inrichtingen.	9 500
2. Overige mutaties	3 670
Stand suppletoire begroting NJN	17 750

Beleidsartikel 46 Sport

46.1 Algemene doelstelling

Een sportieve samenleving waarin zowel veel aan sport wordt gedaan als van sport wordt genoten.

46.2 Budgettaire gevolgen van beleid Najaarsnota

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	110 594	85 208	28 316	113 524
Uitgaven	138 545	117 051	- 14 127	102 924
Programma-uitgaven	136 385	114 891	- 14 187	100 704
1. Mensen sporten en bewegen meer voor hun gezondheid	30 230	20 295	- 3 854	16 441

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
2. Via de sport ontmoeten mensen elkaar, doen mensen mee aan maatschappelijke activiteiten en gaan mensen respectvol met elkaar om	71 229	59 730	– 12 336	47 394
3. De topsport in Nederland staat symbool voor ambitie, is een bron van ontspanning en draagt bij aan ons nationale imago in binnen- en buitenland	34 926	34 866	2 003	36 869
Apparaatsuitgaven	2 160	2 160	60	2 220
Ontvangsten	870	870	0	870

¹ Incidentele suppletoire begroting departementale herindeling.

46.3 Financiële toelichting

Programma-uitgaven

Er zijn drie operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. Mensen sporten en bewegen meer voor hun gezondheid;
2. Via de sport ontmoeten mensen elkaar, doen mensen mee aan maatschappelijke activiteiten en gaan mensen respectvol met elkaar om;
3. De topsport in Nederland staat symbool voor ambitie, is een bron van ontspanning en draagt bij aan ons nationale imago in binnen- en buitenland.

1. Mensen sporten en bewegen meer voor hun gezondheid

Stand suppletoire begroting VJN	20 295
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Mede ten gevolge van de totstandkoming van de beleidsbrief «Sport en bewegen in Olympisch perspectief» (Kamerstuk 30 234, nr. 37) in het voorjaar kon een aantal activiteiten pas nadat deze brief was afgerond worden gestart. Hierdoor is vertraging in de uitvoering ontstaan.	– 4 000
2. Overige mutaties	146
Stand suppletoire begroting NJN	16 441

2. Via de sport ontmoeten mensen elkaar, doen mensen mee aan maatschappelijke activiteiten en gaan mensen respectvol met elkaar om

Stand suppletoire begroting VJN	59 730
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking naar het Gemeentefonds in verband met de vierde tranche van de Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur.	– 7 870
2. Overboeking naar artikel 46 OD 3. Betreft een herschikking binnen de sportbegroting naar aanleiding van de beleidsbrief «Sport en bewegen in Olympisch perspectief» (Kamerstuk 30 234, nr. 37).	– 2 800
3. Overige mutaties	– 1 666
Stand suppletoire begroting NJN	47 394

3. De topsport in Nederland staat symbool voor ambitie, is een bron van ontspanning en draagt bij aan ons nationale imago in binnen- en buitenland

Stand suppletoire begroting VJN	34 866
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking naar artikel 98 OD 3. Via de verzameluitkering is een bijdrage aan het Centrum voor Topsport en Onderwijs Eindhoven verstrekt.	– 685
2. Overboeking van artikel 46 OD 2. Herschikking binnen de sportbegroting naar aanleiding van de beleidsbrief «Sport en bewegen in Olympisch perspectief» (Kamerstuk 30 234, nr. 37).	2 800
3. Overige mutaties	– 112
Stand suppletoire begroting NJN	36 869

Apparaatsuitgaven

Stand suppletoire begroting VJN	2 160
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Verschillende posten op het gebied van personele en materiële uitgaven	60
Stand suppletoire begroting NJN	2 220

Ontvangsten

Stand suppletoire begroting VJN	870
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
Geen mutaties.	0
Stand suppletoire begroting NJN	870

Beleidsartikel 47 Oorlogsgetroffenen en Herinnering Wereldoorlog II

47.1 Algemene doelstelling

De erfenis van WO II is afgewikkeld en mensen beseffen, mede op basis van de gebeurtenissen uit WO II, wat het betekent om in vrijheid te kunnen leven.

47.2 Budgettaire gevolgen van beleid Najaarsnota

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	357 712	368 881	2 442	371 323
Uitgaven	358 141	362 865	2 442	365 307
Programma-uitgaven	357 388	362 112	2 439	364 551
1. Een kwalitatief goed en doelmatig stelsel van materiële en immateriële hulpverlening aan oorlogsgetroffenen WO II in een situatie van afbouw	348 466	352 966	2 366	355 332
2. De herinnering aan WO II blijft levend en veel mensen – waaronder specifieke subgroepen zoals bijvoorbeeld jeugdigen – zijn zich bewust van de betekenis van WO II	8 922	9 146	73	9 219
Apparaatsuitgaven	753	753	3	756

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Ontvangsten	0	0	0	0

¹ Incidentele suppletoire begroting departementale herindeling.

47.3 Financiële toelichting

Programma-uitgaven

Er zijn twee operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. Een kwalitatief goed en doelmatig stelsel van materiële en immateriële hulpverlening aan oorlogsgetroffenen WO II in een situatie van afbouw;
2. De herinnering aan WO II blijft levend en veel mensen – waaronder specifieke subgroepen zoals bijvoorbeeld jeugdigen – zijn zich bewust van de betekenis van WO II.

1. Een kwalitatief goed en doelmatig stelsel van materiële en immateriële hulpverlening aan oorlogsgetroffenen WO II in een situatie van afbouw

Stand suppletoire begroting VJN	352 966
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Jaarlijks wordt in het najaar de raming voor de wetten en regelingen voor de oorlogsgetroffenen bijgesteld op basis van de meest recente gegevens van de Sociale Verzekeringsbank. Per saldo betekent dit een bijstelling van € 4,2 miljoen.	4 225
2. Overige mutaties	– 1 859
Stand suppletoire begroting NJN	355 332

2. De herinnering aan WO II blijft levend en veel mensen – waaronder specifieke subgroepen, zoals bijvoorbeeld jeugdigen – zijn zich bewust van de betekenis van WO II

Stand suppletoire begroting VJN	9 146
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overige mutaties	73
Stand suppletoire begroting NJN	9 219

Apparaatsuitgaven

Stand suppletoire begroting VJN	753
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Verschillende posten op het gebied van personele en materiële uitgaven	3
Stand suppletoire begroting NJN	756

Ontvangsten

Stand suppletoire begroting VJN	0
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
Geen mutaties	0
Stand suppletoire begroting NJN	0

Niet-beleidsartikel 98 Algemeen

98.1 Algemene doelstelling

In dit niet-beleidsartikel worden de uitgaven beschreven die niet specifiek aan een van de beleidsdoelstellingen uit de voorgaande beleidsartikelen zijn toe te rekenen. Het gaat hierbij om ministeriebrede programma- en apparaatsuitgaven.

98.2 Budgettaire gevolgen van beleid Najaarsnota

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	296 665	345 619	53 461	399 080
Uitgaven	302 762	352 264	53 461	405 725
Programma-uitgaven	93 521	105 342	5 325	110 667
1. Beheer en toezicht stelsel	86 182	98 103	4 312	102 415
2. Internationale samenwerking bevorderen	7 031	6 605	- 12	6 593
3. Verzameluitkering VWS	308	634	1 025	1 659
Apparaatsuitgaven	209 241	246 922	48 136	295 058
Ontvangsten	8 980	10 775	16 999	27 774

¹ Incidentele suppletoire begroting departementale herindeling.

98.3 Financiële toelichting

Programma-uitgaven

Er zijn drie operationele doelstellingen op dit niet-beleidsartikel:

1. Beheer en toezicht stelsel;
2. Internationale samenwerking bevorderen;
3. Verzameluitkering VWS.

Daarnaast worden op dit artikel de apparaatsuitgaven geraamd van de Inspectie Gezondheidszorg, Sociaal en Cultureel Planbureau, Raad voor Maatschappelijke ontwikkeling, Raad voor Volksgezondheid en Zorg, de Gezondheidsraad, Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek, Strategisch onderzoek RIVM, Strategisch onderzoek NVI, Inspectie Jeugdzorg en Personeel en materieel kernministerie.

1. Beheer en toezicht stelsel

Stand suppletoire begroting VJN	98 103
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	

1. Overboeking van artikel 42 OD 3 ten behoeve van de uitvoeringskosten van het CVZ. Het betreft uitgaven in het kader van EESSI (elektronische uitwisseling van sociale zekerheidsgegevens), uitvoeringskosten in het kader van de aanpak van onverzekerden en wanbetalers en wegwerken achterstanden verbindingsorgaan (buitenland).	4 357
2. Overige mutaties	– 45
Stand suppletoire begroting NJN	102 415

2. Internationale samenwerking bevorderen

Stand suppletoire begroting VJN	6 605
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overige mutaties	– 12
Stand suppletoire begroting NJN	6 593

3. Verzameluitkering VWS

Stand suppletoire begroting VJN	634
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking van artikel 44 OD 1. Via de verzameluitkering is een bijdrage verstrekt aan het project collectieve voorzieningen van de gemeente Helmond.	250
2. Overboeking van artikel 45 OD 1. Via de verzameluitkering is een bijdrage verstrekt aan de projecten monitoronderzoek intersectorale zorg van de provincies Limburg en Friesland en de gemeente Enschede.	90
3. Overboeking van artikel 46 OD 3. Via de verzameluitkering is een bijdrage aan het Centrum voor Topsport en Onderwijs Eindhoven verstrekt.	685
Stand suppletoire begroting NJN	1 659

Apparaatsuitgaven

Stand suppletoire begroting VJN	246 922
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Overboeking naar artikel 42 OD 1. Betreft het project «Realiseren indicatoren zichtbare zorg eerstelijns verloskunde».	– 127
2. Overboeking van artikel 42 OD 1. Betreft correctie op de subsidiebijdrage aan het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF) in het kader van de ontwikkeling van kwaliteitsindicatoren	65
3. Overboeking van artikel 44 OD 1 en 2. Betreft evaluatie van de Wmo door het SCP en de uitvoering van het onderzoek naar jonge mantelzorgers.	840
4. De bij eerste suppletoire wet gereserveerde middelen voor de reparatie van historisch gegroeide scheefgroei tussen normkosten per formatieplaats en de kosten die uit de daadwerkelijk toegestane bezetting volgen, worden aan de artikelen toebedeeld.	– 8 021
5. Er heeft bij VWS in 2011 een herijking van het apparaatskostenbudget plaatsgevonden. Middels de herijking ontstaat een realistischer basis voor de apparaatskosten, waarop beter gestuurd kan worden. Deze mutatie betreft de herijking voor artikel 98.	5 775
6. Het betreft hier de financiële afwikkeling van het NVI. De belangrijkste kostenposten zijn: exploitatieresultaat NVI (€ 22 miljoen), invlechting RIVM (€ 6,6 miljoen) en de investeringen die a fonds perdu gefinancierd zijn (€ 5 miljoen).	42 450
7. Als gevolg van diverse verander- en reorganisatietrajecten treden er frictiekosten bij het RIVM op.	4 500
8. Desaldering ontvangst Sociaal Cultureel Planbureau voor het verrichten van externe opdrachten ten behoeve van de kosten van inhuur van personeel.	2 000
9. Overige mutaties	654

Ontvangsten

Stand suppletoire begroting VJN	10 775
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Er treedt een meevaller op bij het Rijksvaccinatieprogramma. Dankzij gunstig inkoopvoorwaarden is het gelukt om een inkoopvoordeel te behalen. Inmiddels is de Nza verzocht om de betreffende beleidsregel aan te passen.	11 000
2. Desaldering ontvangst Sociaal Cultureel Planbureau voor het verrichten van externe opdrachten ten behoeve van de kosten van inhuur van personeel.	2 000
3. Overige mutaties	3 999
Stand suppletoire begroting NJN	27 774

Niet-beleidsartikel 99 Nominaal en Onvoorzien

99.1 Algemene doelstelling

Dit is een technisch, administratief artikel, waarop middelen voor de loon- en prijsbijstelling worden geparkeerd voordat ze worden overgeheveld naar de desbetreffende beleidsartikelen. Ook worden hierop de onvoorziene uitgaven geraamd. Daarnaast worden op dit artikel de taakstellingen geboekt, voordat deze worden verdeeld over de beleidsartikelen.

99.2 Budgettaire gevolgen van beleid Najaarsnota

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

	Stand begroting t/m ISB ¹	Stand suppletoire begroting VJN	Mutaties suppletoire begroting NJN	Stand suppletoire begroting NJN
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
Verplichtingen	- 51 112	21 811	- 18 438	3 373
Uitgaven	- 55 568	18 455	- 18 438	17
Programma-uitgaven	- 55 568	18 455	- 18 438	17
1. Loonbijstelling	1 023	45 105	- 45 105	0
2. Prijsbijstelling	30 047	45 959	- 45 959	0
3. Onvoorzien	149	0	0	0
4. Taakstelling	- 86 787	- 72 609	72 626	17
Ontvangsten	5 000	5 000	0	5 000

¹ Incidentele suppletoire begroting departementale herindeling.

99.3 Financiële toelichting

Programma-uitgaven

Er zijn vier operationele doelstellingen op dit niet-beleidsartikel:

1. Loonbijstelling;
2. Prijsbijstelling;
3. Onvoorzien;
4. Taakstelling.

1. Loonbijstelling

Stand suppletoire begroting VJN	45 105
---------------------------------	--------

<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Loonbijstelling tranche 2011 kader BKZ, voor het Opleidingsfonds.	– 8 105
2. Loonbijstelling tranche 2011, kader BKZ, voor Caribisch Nederland.	– 77
3. Loonbijstelling tranche 2011, kader Rijksbegroting in enge zin.	– 36 807
4. Loonbijstelling tranche 2011, kader Niet tot een ijklijn behorend (abortus-klinieken).	– 116
Stand suppletoire begroting NJN	0

2. Prijsbijstelling

Stand suppletoire begroting VJN	45 959
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. Prijsbijstelling tranche 2011, kader BKZ, ten behoeve van de algemene tegemoetkomingen in het kader van de Wtcg.	– 11 512
2. Prijsbijstelling tranche 2011, kader BKZ, voor het Opleidingsfonds.	– 8 000
3. De prijsbijstelling tranche 2011, kader Rijksbegroting in enge zin, is vanaf 2012 ingezet voor de VWS-brede problematiek 2011. De middelen vallen in 2011 vrij.	– 18 862
4. Betreft het restant prijsbijstelling tranche 2010, kader BKZ, dat meerjarig is ingezet voor de algemene financiële problematiek, maar incidenteel in 2011 vrijvalt.	– 7 265
5. Prijsbijstelling tranche 2011, kader Niet tot een ijklijn behorend (abortus-klinieken).	– 126
6. Overige mutaties	– 194
Stand suppletoire begroting NJN	0

3. Onvoorzien

Stand suppletoire begroting VJN	0
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
Geen mutaties	0
Stand suppletoire begroting NJN	0

4. Taakstelling

Stand suppletoire begroting VJN	– 72 609
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
1. In 2010 en 2011 heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) uitgaven gedaan ter financiering van de loonkostenindexering (OVA) ten behoeve van het rijksbijdrage deel van de UMC's. Deze posten worden nu met OCW verrekend.	18 618
2. Overboeking naar ministerie van OCW in verband met compensatie OVA academische ziekenhuizen.	– 18 618
3. Betreft de taakstellende onderuitputting 2011.	72 235
4. Overige mutaties	391
Stand suppletoire begroting NJN	17

Ontvangsten

Stand suppletoire begroting VJN	5 000
<i>Mutaties suppletoire begroting NJN:</i>	
Geen mutaties	0
Stand suppletoire begroting NJN	5 000

4. HET BELEID MET BETREKKING TOT DE ZORGUIGAVEN

Deze paragraaf geeft een actueel beeld van de uitgaven onder het Budgettair Kader Zorg (BKZ) in het lopende jaar. De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de najaarsnota 2011, die de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt.

Ten opzichte van eerdere jaren worden in deze paragraaf alleen de nieuwe mutaties toegelicht. Deze nieuwe mutaties betreffen de bijstellingen ten opzichte van de standen die zijn opgenomen in de begroting 2012. Voor de beoordeling in hoeverre bijstellingen nodig zijn ten opzichte van de begroting 2012, is voornamelijk gebruik gemaakt van de kwartaalrapportages van het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) en de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Deze organisaties leveren vier keer per jaar (januari, maart, juni en oktober) actuele standen over de uitgavenontwikkeling in de cure en care. Met betrekking tot de CVZ-informatie over de AWBZ geldt dat deze informatie voornamelijk is gebaseerd op de tot en met juni aan zorginstellingen verstrekte voorschotten. De CVZ-informatie over de Zvw heeft betrekking op de uitgaven Zvw van de zorgverzekeraars over het eerste halfjaar van 2011 en de bijstellingen over het jaar 2010. De opgaven van de schade met betrekking tot de Zvw over het eerste half jaar bevatten nog voor een belangrijk deel schattingen van de zorgverzekeraars van de nog te ontvangen declaraties met betrekking tot het eerste half jaar. Van de NZa zijn gegevens ontvangen over de gebudgetteerde sectoren in de cure (A-segment ziekenhuizen, ambulancevervoer en de curatieve ggz). Het gaat daarbij om de bijstelling van de budgetten over 2010 en een eerste voorlopig beeld over de afspraken 2011. De cijfers uit de oktoberactualisatie zijn met zoveel onzekerheden omgeven dat bijstelling voor de meeste sectoren niet opportuun is.

4.1 Bijstellingen van de uitgaven en ontvangsten in 2011

De netto-BKZ-uitgaven zijn de bruto-BKZ-uitgaven verminderd met de BKZ-ontvangsten, te weten de opbrengsten eigen risico onder de Zvw, eigen betalingen AWBZ en overige ontvangsten.

De ontwikkeling van de BKZ-uitgaven en -ontvangsten wordt in tabel 1 weergegeven. Omdat een groot deel van de mutaties ten opzichte van de eerste suppletoire begroting al in de begroting 2012 is toegelicht worden hier slechts de nieuwe mutaties ten opzichte van de begrotingsstand weergegeven. Voor een uitgebreide toelichting op deze BKZ-mutaties wordt verwezen naar paragraaf 4.2.

Tabel 1 Mutaties in de bruto- en netto-BKZ-uitgaven 2011 (bedragen x € 1 000 000)

	2011
Bruto-BKZ-uitgaven stand Startnota 2010	62 850,2
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	<i>1 292,3</i>
Bruto-BKZ-uitgaven stand suppletoire begroting VJN 2011	64 142,5
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	<i>270,4</i>
Bruto-BKZ-uitgaven stand begroting 2012	64 412,9
<i>Nieuwe mutaties</i>	<i>- 147,0</i>
Eerstelijnszorg	- 23,4
Ramingsbijstelling AWBZ	80,0
Persoonsgebonden budgetten AWBZ	- 231,0
Wtcg	40,0
Caribisch Nederland	10,0
Opleidingsfonds	- 16,5
IJklijnmutaties	1,2
Overig	- 7,3
Bruto-BKZ-uitgaven stand suppletoire begroting NJN 2011	64 265,9

	2011
BKZ-ontvangsten stand Startnota 2010	3 183,9
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	<i>19,9</i>
BKZ-ontvangsten stand suppletoire begroting VJN 2011	3 203,8
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	<i>52,0</i>
BKZ-ontvangsten stand begroting 2012	3 255,8
<i>Nieuwe mutaties</i>	<i>– 10,0</i>
<i>Terugontvangsten opleidingsfonds</i>	<i>– 10,0</i>
BKZ-ontvangsten stand suppletoire begroting NJN 2011	3 245,8
Netto-BKZ-uitgaven stand Startnota 2010	59 666,3
Netto-BKZ-uitgaven stand suppletoire begroting VJN 2011	60 938,7
Netto-BKZ-uitgaven stand begroting 2012	61 157,1
Netto-BKZ-uitgaven stand suppletoire begroting NJN 2011	61 020,1

Budgettaire Kader Zorg

In de Startnota (32 500 XVI nr. 29) zijn de budgettaire kaders voor het kabinet Rutte vastgesteld. Gedurende een kabinetsperiode verandert dit kader in principe niet meer, afgezien van ijklijnmutaties en nominale bijstellingen. De ijklijnmutaties betreffen zoals eerder beschreven verschuivingen van uitgaven tussen de verschillende kaders. De nominale bijstelling is het aanpassen van het kader aan de ontwikkeling van de prijs nationale bestedingen (pNB). Hierdoor beweegt het kader mee met een hogere of lagere prijsontwikkeling. Sinds het opstellen van het Regeerakkoord is het BKZ opwaarts bijgesteld met € 114 miljoen.

Tabel 2 geeft de ontwikkeling van de uitgaven en ontvangsten onder het BKZ weer.

Tabel 2 Ontwikkeling van het BKZ 2011 (bedragen x € 1 000 000)

	Bruto BKZ uitgaven	BKZ ontvangsten	Netto BKZ uitgaven	BKZ	Overschrijding (+) / onder- schrijding (–)
	(Bruto)	(Eigen betalingen)	(Netto)	d	e=c–d
	a	b	c=a–b	d	e=c–d
Stand Startnota 2010	62 850	3 184	59 666	59 666	0
Stand suppletoire begroting VJN 2011	64 142	3 204	60 939	59 793	1 146
Stand begroting 2012	64 413	3 256	61 157	59 778	1 379
Stand suppletoire begroting NJN 2011	64 266	3 246	61 020	59 780	1 240
Mutatie netto-BKZ-uitgaven					
Stand suppletoire begroting VJN 2011 t.o.v. stand Startnota 2010	1 292	20	1 272	127	1 145
Stand begroting 2012 t.o.v. stand suppletoire begroting VJN 2011	270	52	218	– 15	233
Stand suppletoire begroting NJN 2011 t.o.v. stand begroting 2012	– 147	– 10	– 137	1	– 138
Stand suppletoire begroting NJN 2011 t.o.v. stand Startnota 2010	1 416	62	1 354	114	1 240

Door afronding kan de som van de delen afwijken van het totaal.

De netto-BKZ-uitgaven laten ten opzichte van de Startnota een bijstelling zien van € 1 354 miljoen in 2011. Het Budgettair Kader Zorg is in deze periode met € 114 miljoen opwaarts bijgesteld als gevolg van nominale ontwikkelingen en ijklijnmutaties. Het BKZ wordt hiervoor gecorrigeerd, waardoor een overschrijding resulteert in 2011 van € 1 240 miljoen. Ten opzichte van de begroting 2012 is de overschrijding van het BKZ met € 138 miljoen neerwaarts bijgesteld.

4.2 Toelichting mutaties per artikel

De onderstaande tabellen geven een cijfermatig overzicht per artikel. Tabel 3 geeft de mutaties vanaf de stand Startnota 2010 tot aan de 2^e suppletoire begroting 2011 op artikelniveau weer. Relevante nieuwe mutaties die hebben plaatsgevonden na de begroting 2012 worden in tabel 4 verder toegelicht.

Tabel 3 Premiegefinancierde zorguitgaven per artikel 2011 (bedragen x € 1 000 000)

	Stand Startnota 2011	Mutaties Supple- toire begroting VJN 2011	Stand supple- toire begroting VJN 2011	Mutaties begroting 2012 2011	Stand begroting 2012 2011	Mutaties supple- toire begroting NJN 2011	Stand suppletoire begroting NJN 2011
41 Volksgezondheid	107,2	0,0	107,2	2,1	109,3	1,0	110,3
42 Gezondheidszorg	34 546,4	436,2	34 982,6	1 184,1	36 166,7	- 23,4	36 143,3
43 Langdurige zorg	23 738,7	351,2	24 089,9	555,6	24 645,5	- 151,0	24 494,5
44 Maatschappelijke ondersteuning	180,8	0,0	180,8	5,4	186,2	0,0	186,2
99 Nominaal en onvoorzien	1 302,0	81,8	1 383,8	- 1 321,6	62,2	0,0	62,2
Wmo (gemeentefonds)	1 383,1	72,9	1 456,0	0,0	1 456,0	0,0	1 456,0
Opleidingsfonds (begroting VWS)	848,2	237,7	1 085,9	19,2	1 105,1	- 16,5	1 088,6
Wtcg (begroting VWS)	545,6	75,7	621,3	11,5	632,8	40,0	672,8
Caribisch Nederland (begroting VWS)	22,1	19,6	41,7	0,1	41,8	10,2	52,0
Begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven	176,1	17,2	193,3	- 186,0	7,3	- 7,3	0,0
Totaal	62 850,2	1 292,3	64 142,5	270,4	64 412,9	- 147,0	64 265,9

Tabel 4 Zorguitgaven per artikel

41 Volksgezondheid (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	107,2
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	n.v.t.
Stand suppletoire begroting VJN 2011	107,2
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	2,1
Stand begroting 2012	109,3
<i>Nieuwe mutaties Ijklijnmutaties</i>	1,0
Stand suppletoire begroting NJN 2011	110,3

42 Gezondheidszorg (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	34 546,4
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	436,2

Uitgaven	2011
Stand suppletoire begroting VJN 2011	34 982,6
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	1 184,1
Stand begroting 2012	36 166,7
<i>Nieuwe mutaties</i>	
1. Eerstelijnszorg	– 23,4
Stand suppletoire begroting NJN 2011	36 143,3

Toelichting mutaties:

1. Het betreft hier de bijstelling voor 2011 van de uitgaven voor de huisartsen, verloskunde, logopedie en ketenzorg op basis van de meest recente inzichten over 2010. Dit leidt eveneens tot een bijstelling van de tariefkortingen die vanaf 2012 op deze sectoren rusten. Hierover is onlangs een brief gestuurd (CZ/EKZ-3089989).

43 Langdurige zorg (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	23 738,7
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	351,2
Stand suppletoire begroting VJN 2011	24 089,9
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	555,6
Stand begroting 2012	24 645,5
<i>Nieuwe mutaties</i>	
1. Persoonsgebonden budgetten AWBZ	– 231,0
2. Ramingsbijstelling AWBZ	80,0
Stand suppletoire begroting NJN 2011	24 494,5

Toelichting mutaties:

1. Op basis van de meest recente inzichten van het CVZ wordt de raming van het pgb-subsidieplafond voor 2011 met € 231 miljoen neerwaarts bijgesteld.
2. Op basis van de meest recente gegevens van de NZa en het CVZ wordt de raming met € 80 miljoen opwaarts bijgesteld.

44 Maatschappelijke ondersteuning (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	180,8
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	0,0
Stand suppletoire begroting VJN 2011	180,8
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	5,4
Stand begroting 2012	186,2
<i>Nieuwe mutaties</i>	
n.v.t.	n.v.t.

Uitgaven	2011
Stand suppletoire begroting NJN 2011	186,2

Toelichting mutaties:

n.v.t.

99 Nominaal en onvoorzien (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	1 302,0
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	81,8
Stand suppletoire begroting VJN 2011	1 383,8
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	– 1 321,6
Stand begroting 2012	62,2
<i>Nieuwe mutaties</i> n.v.t.	n.v.t.
Stand suppletoire begroting NJN 2011	62,2

Toelichting mutaties:

n.v.t.

99 Nominaal en onvoorzien (bedragen x € 1 000 000)

Ontvangsten	2011
Stand Startnota 2011	3 143,8
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	n.v.t.
Stand suppletoire begroting VJN 2011	3 143,8
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	52,0
Stand begroting 2012	3 195,8
<i>Nieuwe mutaties</i> n.v.t.	n.v.t.
Stand suppletoire begroting NJN 2011	3 195,8

Toelichting mutaties:

n.v.t.

Wmo (gemeentefonds, op de begroting van BZK) (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	1 383,1
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	72,9
Stand suppletoire begroting VJN 2011	1 456,0
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	0,0
Stand begroting 2012	1 456,0

Uitgaven	2011
<i>Nieuwe mutaties</i>	
n.v.t.	n.v.t.
Stand suppletoire begroting NJN 2011	1 456,0

Toelichting mutaties:

n.v.t.

Opleidingsfonds (op de begroting van VWS) (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	848,2
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	<i>237,7</i>
Stand suppletoire begroting VJN 2011	1 085,9
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	<i>19,2</i>
Stand begroting 2012	1 105,1
<i>Nieuwe mutaties</i>	
1. Opleidingsfonds	– 16,5
Stand suppletoire begroting NJN 2011	1 088,6

Toelichting mutaties:

1. In 2011 is minder budget nodig dan geraamd, omdat de aanvragen zijn achtergebleven bij de capaciteit waarvoor budget beschikbaar was.

Opleidingsfonds (op de begroting van VWS) (bedragen x € 1 000 000)

Ontvangsten	2011
Stand Startnota 2010	40,0
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	<i>20,0</i>
Stand suppletoire begroting VJN 2011	60,0
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	<i>n.v.t.</i>
Stand begroting 2012	60,0
<i>Nieuwe mutaties</i>	
1. Terugontvangsten opleidingsfonds	– 10,0
Stand suppletoire begroting NJN 2011	50,0

Toelichting mutaties:

1. De terugontvangsten uit hoofde van de vaststelling van subsidies voor de zogenaamde eerste en tweede tranche die in eerdere jaren zijn verleend, zijn lager dan eerder geraamd.

Wtcg (op de begroting van VWS) (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	545,6
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	<i>75,7</i>

Uitgaven	2011
Stand suppletoire begroting VJN 2011	621,3
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	11,5
Stand begroting 2012	632,8
<i>Nieuwe mutaties</i>	
1. Wtcg	40,0
Stand suppletoire begroting NJN 2011	672,8

Toelichting mutaties:

1. Bij de uitgaven Wtcg is sprake van een tegenvaller. In de eerste plaats is het aantal rechthebbenden op een Wtcg-tegemoetkoming over 2009 hoger dan eerder geraamd. Daarnaast is bij het CAK op basis van het zorggebruik in 2010 een raming opgesteld van het aantal rechthebbenden op een Wtcg-tegemoetkoming 2010 en de daarmee samenhangende uitgaven. Daarbij is rekening gehouden met een deel dat pas in 2012 tot uitbetaling zal komen.

Caribisch Nederland (op de begroting van VWS) (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	22,1
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	19,6
Stand suppletoire begroting VJN 2011	41,7
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	0,1
Stand begroting 2012	41,8
<i>Nieuwe mutaties</i>	
1. Caribisch Nederland	10,0
IJklijnmutaties	0,2
Stand suppletoire begroting NJN 2011	52,0

Toelichting mutaties:

1. Vanaf 1 januari 2011 is de Zvw BES in werking getreden en is ook het Zorgverzekeringskantoor operationeel. Op basis van declaraties van het Zorgverzekeringskantoor moet worden geconcludeerd dat de raming van de zorguitgaven naar boven moet worden bijgesteld.

Begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven (o.a. op de begroting van Financiën) (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2011
Stand Startnota 2010	176,1
<i>Mutaties gemeld in de suppletoire begroting VJN 2011</i>	17,2
Stand suppletoire begroting VJN 2011	193,3
<i>Mutaties gemeld in de begroting 2012</i>	– 186,0
Stand begroting 2012	7,3
<i>Nieuwe mutaties</i>	
Overige mutaties	– 7,3

Uitgaven	2011
Stand suppletoire begroting NJN 2011	0,0